

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

ESCOLA

JOSEP MARIA DE SAGARRA

Actualizat i aprovat:

Claustre: 20/06/22

Consell Escolar: 21/06/22

Validat pel Departament d'Educació: 22/06/22

Pg. Vall d'Hebron 64

08023 Barcelona

Í N D E X

1. Introducció

2. Marc legal

3. Anàlisi del context i la realitat sociolingüística

2.1. Entorn

2.2. Realitat lingüística de l'alumnat

2.3. Competència lingüística dels professional de l'escola

4. Oferta de llengües estrangeres

3.1. Metodologia: aprenentatge/ensenyament de la llengua anglesa

3.2. Activitats extraescolars d'aprenentatge de llengües i cultures addicionals

5. Els objectius del PLC

6. Les llengües a l'escola. Criteris pedagògics, metodològics i avaluació

5.1. Tractament de les llengües a Educació Infantil

5.2. Tractament de les llengües a Cicle Inicial

5.3. Tractament de les llengües a Cicle Mitjà

5.4. Tractament de les llengües a Cicle Superior

7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament de la llengua vehicular

6.1. Estratègies d'ensenyament-aprenentatge

6.2. L'avaluació de les llengües

7. Recursos

7.1. Recursos complementaris

7.2. Accions complementàries

8. Comunicació amb la comunitat educativa i amb l'entorn

8.1. El català com llengua vehicular

8.2. Comunicació amb les famílies

8.3. Documentació de centre

9. Difusió del Projecte lingüístic de Centre

10. Avaluació del Projecte Lingüístic de Centre

1. INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic (PLC) forma part del projecte educatiu del centre, i és el recull organitzat dels acords presos sobre propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i sobre els usos lingüístics del centre educatiu. Es tracta d'un instrument que ajuda a desenvolupar de manera coherent i eficaç les activitats d'aprenentatge lingüístic. És, doncs, una eina pedagògica i flexible que evoluciona a partir de les estratègies educatives fixades i de l'assoliment dels objectius marcats del nostre centre educatiu.

Des del 2008 que s'havia fet l'últim Projecte Lingüístic no s'havia tornat a actualitzar. Des d'aleshores fins ara al Sagarra hi ha hagut molts canvis que l'antic PLC ja no reflectia i no s'adequava a la nova realitat. Amb aquesta actualització es vol donar resposta a les necessitats actuals de la situació lingüística a la nostra escola i així esdevenir una eina que permeti al nostre alumnat assolir una bona competència lingüística.

L'objectiu de les àrees lingüístiques és preparar l'alumnat perquè sigui capaç de participar en la societat plural, plurilingüe i pluricultural del segle XXI i actuar en diferents contextos, per aconseguir un bé individual, col·lectiu i global.

La competència comunicativa i lingüística els hi ha de donar les eines imprescindibles per desenvolupar les competències globals que recomana la UNESCO i que els permetrà arribar a ser persones cultes, crítiques i ben informades.

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal, en primer lloc, l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, en castellà, llengua comuna a tot l'estat espanyol, i en les llengües estrangeres curriculars del centre.

Es fomentarà el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i cultures. L'alumnat ha de ser capaç de dur a terme les tasques de comunicació que els permetin expressar la seva comprensió de la realitat, relacionar-se amb persones de la seva edat i adultes, integrar, comprendre, valorar i comunicar la seva cultura i sentiments, amb la utilització dels diversos llenguatges: el verbal, oral i escrit, i el no verbal, tot emprant els mitjans, suports i formats també diversos.

També s'apostarà per les pràctiques comunicatives no discriminatòries, per identificar i rebutjar els abusos de poder a través de la paraula, fomentar la igualtat des d'una perspectiva de gènere i les conductes no sexistes, així com la gestió dialogada de conflictes, alineada amb la prevenció de qualsevol tipus de violència, incloent-hi, en particular, la violència de gènere i la cultura de la pau.

2. MARC LEGAL

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. En el mateix sentit, la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, en l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català.

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

El Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

Aquest Projecte recull els criteris i objectius bàsics que estableix el Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, que fixa els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius, en relació amb l'ensenyament i ús de les llengües oficials.

3. ANÀLISI DEL CONTEXT I LA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA

3.1 ENTORN

L'Escola pública Josep Maria de Sagarra és un centre de titularitat pública d'una línia depenent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Situada al Passeig de la Vall d'Hebron número 64-70, pertany al barri de Penitents al nord del districte de Gràcia, a la frontera amb el districte d'Horta-Guinardó.

L'escola està situada a una zona poc poblada, amb molta oferta de centres educatius al voltant i poc comerç.

La població del barri es troba distribuïda en una àrea molt dispersa amb diferents barreres geogràfiques i vies de comunicació. Es poden trobar nuclis de població molt diferenciats pel que fa al nivell socioeconòmic: Teixonera, Sant Genís, El Coll i Vallcarca-Penitents.

3.2 REALITAT LINGÜÍSTICA DE L'ALUMNAT

L'escola és un espai d'acollida on el benestar global de la persona és fonamental. Des de fa alguns anys l'Escola Sagarra ha viscut un procés de canvi important i molt positiu respecte a la composició social del seu alumnat. Durant anys el Sagarra ha sigut una escola segregada al barri, al 2012, amb l'arribada del Programa Magnet, la tipologia de famílies cada cop s'ha anat fent més heterogènia al llarg d'aquests últims anys. Els canvis pedagògics de l'escola i gràcies a l'impuls del *Programa Magnet* que ha atret famílies amb un perfil social i cultural molt divers.

Aquesta heterogeneïtat també s'ha traduït en una gran diversitat de llengües que conviuen al nostre centre. Per fer una anàlisi de la realitat lingüística a la nostra escola de l'alumnat i de les famílies, es parteix de les següents dades objectives: dades aportades per les famílies en la matriculació, enquesta d'ús lingüístic familiar i resultats de l'avaluació interna i externa.

- Dades aportades per les famílies en la matriculació (infantil i primària)

LLENGUA MATERNA	ALUMNES DE L'ESCOLA (218)	PERCENTATGE
CATALÀ	44 alumnes	20%
CASTELLÀ	84 alumnes	39%
CATALÀ I CASTELLÀ	39 alumnes	18%
ALTRES LLENGÜES	27 alumnes	12%
CASTELLÀ+ALTRES	13 alumnes	6%
CATALÀ+ALTRES	11 alumnes	5%

Troblem que les llengües que es parlen a l'escola estan distribuïdes de la següent manera: de l'estat espanyol 61'38%, llatina 22'49%, europees 5'38%, africanes 4'64%, anglesa 0'73% i asiàtiques 5,38%.

- Enquesta d'ús lingüístic familiar (infantil i primària)

Al mes de novembre es va passar una enquesta a les famílies per conèixer l'ús que es fa de les diferents llengües. El 81,19% de les famílies ha contestat l'enquesta. A continuació es presenta el buidatge:

	Català	Castellà	Altres
Percentatge d'ús a casa.	63,84%	76,84%	20,34% *
Freqüència d'ús dels mitjans de comunicació.	75%	100%	24%**
Freqüència d'ús de les xarxes socials.	55%	90%	24%**

*Altres: 20,34% (nombre famílies que parlen: alemany, bereber, portuguès, urdú, anglès, búlgar, georgià, rus, italià, àrab siriana, francès, tagalog.

Observem que a l'hora de contestar l'enquesta les famílies marcaven el català i el castellà per respondre a la mateixa pregunta. Deduïm que majoritàriament les nostres famílies són bilingües.

- Resultats de l'avaluació interna i externa de Primària.

Els resultats de les proves internes i externes coincideixen en que s'ha de continuar millorant la dimensió oral i l'expressió escrita del català i del castellà.

Pel que fa a l'anglès cal millorar els resultats tot i que la tendència en els darrers anys és de millora progressiva.

3.3 COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA DELS PROFESSIONALS DE L'ESCOLA

Segons l'anàlisi del context de la realitat lingüística del Sagarra, el català és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del nostre projecte educatiu plurilingüe.

El professorat que imparteix les llengües catalana i castellana ha de ser competent en les dues llengües, i amb un mínim d'acreditació del nivell C o equivalent en llengua catalana. Per la seva banda, el professorat que imparteix llengua anglesa ha d'acreditar, com a mínim, un nivell B2 o equivalent.

Al Projecte Educatiu es contempla l'impuls que es vol fer de la llengua anglesa. Per poder fer-ho s'ha definit 1 perfil professional d'IAN (AICLE) a Primària que ajuda a donar impuls al projecte de millora de l'anglès. D'altra banda, la plantilla de l'escola disposa d'una plaça PAN (especialista d'anglès). Cal valorar si en el futur fa falta un canvi de perfil professional a Infantil (una EGI a IAN) per poder donar una resposta més integral des de l'inici de l'escolarització de l'alumnat.

4. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

Ensenyar i aprendre a ser competent lingüísticament és actualment un dels reptes més importants que tenim com a escola dins d'una societat cada cop més globalitzada en un context plurilingüe i pluricultural. L'alumnat, en acabar l'etapa d'Educació primària, ha de conèixer com a mínim, una llengua estrangera per tal de potenciar la seva competència comunicativa i la seva capacitat en llengües estrangeres.

El Sagarra estableix l'anglès com a llengua estrangera d'aprenentatge. En un món globalitzat cal preparar als infants per ser competents en la seva vida personal, social i professional. L'anglès és una de les llengües de comunicació més internacional.

En l'elaboració del PLC es tenen en compte les diferents competències del currículum actual. L'escola garanteix temps de contacte i ús real de la llengua anglesa en el qual, de manera gradual, procura augmentar els temps d'exposició de l'alumnat a aquesta llengua amb una sèrie d'actuacions com:

- L'aprenentatge de l'anglès comença a Educació Infantil, concretament a I3 i segueix al llarg de tota la Primària.
- AICLE al taller de robòtica i a l'ambient "english theatre".
- Comunicació compartida de projectes en anglès.
- Exposicions en anglès.
- Espectacles en anglès

La mestra especialista utilitza l'anglès com a llengua vehicular en les interaccions (formals i informals) amb l'alumnat, vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar a utilitzant-la progressivament. L'aula d'anglès busca ser un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge, on es facilita i es fomenta l'ús funcional de la llengua. Dins aquesta aula hi ha una biblioteca de llibres en anglès per fomentar la lectura entre els i les alumnes més grans.

4.1 METODOLOGIA: APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA ANGLESA

A l'escola considerem imprescindible l'aprenentatge actiu de la llengua estrangera perquè els nostres alumnes, en acabar la Primària, tinguin coneixement de la llengua anglesa segons els graus d'assoliment establerts al currículum. La llengua es presenta de manera contextualitzada, creant situacions comunicatives amb les que els i les alumnes vagin adquirint la llengua de manera significativa.

Es pretén que la llengua estrangera es percebi com un element viu i útil dins la societat global i multicultural en la qual vivim, mitjançant una metodologia activa i participativa basada en la comunicació oral. Les classes d'anglès es conceben com un espai en el qual es creen situacions i oportunitats perquè l'alumnat utilitzi la llengua anglesa amb un objectiu comunicatiu clar i engrescador.

4.2 ACTIVITATS EXTRAESCOLARS D'APRENTATGE DE LLENGÜES I CULTURES ADDICIONALS

A l'espai extraescolar, l'AFA ofereix classes d'anglès (2 hores/setmana). Una hora és extraescolar "Anglès acadèmic" i l'altra "Adventures in english". Aquestes activitats serveixen per complementar el nostre projecte d'anglès a les famílies que així ho desitgin i puguin.

També l'AFA ha contractat 6 h setmanals un auxiliar de conversa que assisteix a l'escola en horari lectiu i atén a tots els grups de l'escola.

5. ELS OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

Els objectius a assolir en relació amb l'aprenentatge i ús de les llengües a l'escola Josep Maria de Sagarra es centren en amb els següents eixos:

1. El paper de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
2. L'assoliment de la competència comunicativa lingüística en les llengües catalana, castellana i anglesa des d'una vessant transversal, global i integradora.

Partint d'aquests dos eixos, els objectius que ens plantejem són els següents:

- Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.
- Incrementar l'existència d'actituds positives vers l'ús i el coneixement de la llengua i la cultura catalana.
- Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat espanyol, d'Europa i del món, com a font de riquesa personal i col·lectiva.
- Utilitzar estratègies plurilingües per comunicar-se amb els altres, per aprendre, per expressar les pròpies opinions i criteri personal.
- Garantir la competència en llengua catalana, castellana i anglesa, de manera que en finalitzar l'etapa obligatòria l'alumne sigui capaç d'utilitzar correctament les dues llengües oficials, i que tingui coneixement de la llengua anglesa segons els graus d'assoliment establerts al currículum.
- Assegurar a tots els cicles i nivells educatius el suport oral de llengua catalana, castellana i anglesa, per consolidar la competència lingüística.
- Utilitzar la llengua catalana en totes les comunicacions i en les notificacions tant externes com internes, com són actes, comunicats diversos, horaris, retolació, etc.
- Acompanyar als infants per fer ús de tots els mitjans possibles, incloent les TIC, per obtenir informació i per comunicar-se, evitant estereotips lingüístics que suposin judicis de valor classistes, racistes o sexistes.
- Mantenir la participació de tota la comunitat educativa en el procés de normalització de la llengua al centre.
- Planificar activitats que garanteixin el coneixement de la llengua i cultura catalana per

part de tota la comunitat educativa.

- En cas que el destinatari del document sigui de fora de la nostra comunitat autònoma, s'empraria la llengua castellana o altra si fos el cas i fos possible.

6. LES LLENGÜES A L'ESCOLA. CRITERIS PEDAGÒGICS, METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS

Atès que la llengua i la comunicació són la base de la captació, elaboració i comunicació del coneixement, el desenvolupament de la competència comunicativa ha de ser compartida conjuntament i coordinament per totes les àrees, i els àmbits que es puguin generar. Així mateix es facilitarà a l'alumnat el desenvolupament de les habilitats necessàries per a la comunicació oral, per a la comprensió lectora i per a l'expressió escrita, en les diferents llengües.

El progrés en els aprenentatges de l'àrea ha de permetre a l'alumnat respondre a situacions comunicatives reals, en els àmbits personal, social i educatiu. D'aquí la importància de vertebrar la programació d'aula al voltant d'un conjunt de situacions d'aprenentatge contextualitzades, significatives i rellevants.

En acabar la primària els alumnes han de ser capaços d'interactuar en els diversos contextos comunicatius, tenir una actitud positiva envers la diversitat lingüística i un desig d'aprendre altres llengües. Cal aconseguir lectors i escriptors competents.

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

El plantejament sobre l'aprenentatge de la llengua és transversal, global i integrador i cal abordar-lo des de tots els àmbits del currículum.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat i es busquen els materials adequats a la realitat del centre i a la realitat individual de cada alumne. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

6.1 TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A EDUCACIÓ INFANTIL

Dins de la normativa vigent a l'escola, per als nivells d' I3, I4 i I5, la llengua base d'aprenentatge, d'ús habitual o vehicular és el català. S'ha de tenir en compte que la llengua materna de l'alumnat és diversa, majoritàriament de llengua castellana.

A I3 s'introdueix l'anglès. El tractament que se li dona és bàsicament oral i amb suport d'imatges. L'objectiu és familiaritzar als infants en l'audició i experimentació d'una llengua estrangera, fent-la servir en situacions comunicatives lúdiques significatives per als infants.

En aquesta etapa ens basem en l'ús oral de la llengua, de manera que els nens i nenes siguin capaços de complir ordres, entendre els missatges i expressar els seus sentiments i les seves vivències amb l'objectiu d'aprendre a conviure i habitar el món.

Es considera que el pensament i el llenguatge interactuen estretament en aquesta etapa i, per tant se li dóna un tractament prioritari en aquest cicle. És per això que la llengua, en el procés d'ensenyament-aprenentatge compleix tres funcions bàsiques, així com els altres tipus de Llenguatges ubicats en l'Educació Infantil:

- Funció lúdica creativa (gaudir de la llengua)
- Funció comunicativa (comunicació- expressió)
- Funció representativa (preescriptura)

En aquesta etapa, el pes de la llengua recau en la comprensió i expressió oral, és a dir, saber expressar-se i saber escoltar correctament.

Psicopedagògicament l'ensenyament es basa en un enfoc constructivista i global, on la intervenció del docent serà molt ajustada al moment maduratiu de l'infant i per tant, s'estableix un diàleg entre el procés del nen i allò que hom vol ensenyar-li.

6.2 TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A CICLE INICIAL

Seguint la línia metodològica de l'educació infantil, el Cicle Inicial també dona un tractament prioritari a la llengua partint de la comprensió i expressió oral per arribar a la comprensió i expressió escrita des d'un enfocament globalitzat.

L'objectiu general de l'àrea de Llengua catalana és desenvolupar la capacitat de comunicació i representació a través de la llengua parlada, potenciant i afavorint situacions comunicatives, el més variades possibles per tal que els alumnes desenvolupin i millorin la seva capacitat d'expressió i comunicació. Quant a la llengua escrita, es sistematitza l'aprenentatge de la lectura i escriptura, a través de diferents tipologies textual, a partir dels quals es fa una reflexió sistemàtica de les normes ortogràfiques.

L'objectiu general de l'àrea de llengua castellana és introduir-la a nivell formal a primer en el seu vessant escrit i oral, donant més pes a l'oralitat i comunicació a través del modelatge.

El de l'anglès, bàsicament és seguir treballant a nivell oral i a final de cicle, i a partir d'imatges, s'anirà avançant cap el codi escrit. La metodologia es basa en activitats de dramatització i de moviment/acció.

Tant en castellà com en català, a més a més d'ampliar el vocabulari i la capacitat expressiva dels alumnes, s'han d'incloure els mecanismes de lectura i escriptura. Si bé en aquesta etapa la llengua base d'aprenentatge és el català, s'introduirà a Primer la llengua castellana i es tractarà com un vehicle més d'expressió, comprensió i comunicació. És convenient fixar bé els paràmetres i objectius en ambdós casos, ja que hi ha notòries diferències fonètiques i lèxiques. Malgrat que la semblança que ofereixen les dues llengües és obvia, les expressions, les estructures i els significats s'han de tractar de diferent manera. S'ha de procurar no traslladar els significats, ni tampoc potenciar els calcs. En cada cas el context reforçarà el significat propi de cada llengua.

L'ús de les llengües és indispensable per a l'aprenentatge de les altres àrees pel fet que actua com a enllaç didàctic. La cura de la llengua en els diferents àmbits de l'aprenentatge escolar permet que l'alumnat vagi assolint vocabulari específic i consolidi les seves capacitats expressives.

També s'iniciarà els alumnes en l'ús de la biblioteca d'escola per tal de despertar-los el gust per la lectura.

6.3 TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A CICLE MITJÀ

Els alumnes arriben al Cicle Mitjà amb un bon bagatge lingüístic. És el moment de fer una ampliació per consolidar la llengua, tant a nivell d'expressió i comprensió oral com expressió i comprensió escrita.

La reflexió i la interiorització de normes i criteris sobre la part més formal de la llengua s'han de fer a partir de contextos significatius per als alumnes. La gramàtica estarà contextualitzada i canalitzada mitjançant jocs i estratègies que condueixen al descobriment de la seva funció comunicativa.

Durant tot el cicle s'ha d'establir una estreta connexió entre la lectura i l'escriptura. La llengua parlada s'ha de plantejar d'una manera rigorosa i sistemàtica. És important no dissociar la lectura i l'escriptura de l'activitat oral i de la resta de les activitats escolars. Cal potenciar la importància de la llengua escrita perquè els alumnes se sentin motivats per utilitzar-la, així com fomentar el gust per a la lectura i descobrir valors, vocabulari específic, ortografia, etc.

Es dona un pas important ja que es passa progressivament a l'arbitrarietat del llenguatge. L'alumnat és més conscient de l'ordre i s'adona que es fa necessari seguir unes pautes per expressar-se i entendre correctament els missatges. El treball ha de ser a partir de textos i fixar en ells allò que volem tractar en cada cas: lèxic, ortografia, expressions, frases fetes, verbs, etc. En partir d'una realitat, per exemple, l'ortografia i l'estructura de les frases no esdevé quelcom abstracte. S'han de proposar activitats de composició i descomposició de paraules, ordenació de frases, ordenació de paràgrafs, etc.

Al llarg de tot el cicle s'aprofundirà en la comprensió escrita. Es durà a terme un treball constant de lectura comprensiva, tant de forma oral com de forma individual i silenciosa. S'ha d'insistir en tècniques de comprensió, bé sigui a nivell de preguntes sobre textos llegits, bé sigui mitjançant esquemes per separar la idea principal de les secundàries. Es continuarà motivant els alumnes en l'ús de la biblioteca i despertar-los-hi el gust per la lectura lliure o la necessitat de consulta en obres especialitzades o lexicogràfiques.

Les característiques dels aprenents, en aquesta edat, són ben diferents a les de l'Educació Infantil i Cicle Inicial, i els aprenentatges són més ràpids. És el moment d'avançar cap al codi escrit en l'anglès. Mai no s'ha de pretendre de bon començament un codi escrit correcte, però sí que es relacioni amb el contingut del missatge de manera que el lector d'un d'aquest missatges entengui el significat. En fixar el codi escrit s'ha d'orientar la trets fonètics específics. Progressivament s'han d'introduir els sons i les grafies del vocabulari bàsic reflectit en les diferents unitats de programació. El trasllat a l'ortografia arbitrària es fa de forma simultània a totes les llengües. Els objectius han de ser diferents als de català i castellà ja que en ser aliena a la pròpia realitat lingüística, l'assimilació és òbviament diferenciada.

Es dedicarà un espai de temps al treball d'estructures comunes. Durant aquestes sessions es proposaran activitats que siguin aplicables al tractament específic de cada llengua. Per exemple es sistematitzaran hàbits de lectura, ús del diccionari, esquemes de presentació de treballs, anàlisi de textos, composició de textos, treballs de narració, poesia, descripció, diàleg, ordenació d'idees, elaboració de fitxes de lectura, etc.

6.4 TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A CICLE SUPERIOR

En acabar el Cicle Superior els infants han de saber fer un ús eficaç i ètic dels llenguatges; han d'esdevenir persones respectuoses amb la diversitat; capaces de transformar la informació en coneixement i d'aprendre per elles mateixes, d'informar-se, de col·laborar i de treballar en equip; creatives i emprenedores, i compromeses amb el desenvolupament sostenible, la defensa dels drets humans i la convivència inclusiva, pacífica i democràtica.

Al Cicle Superior el tractament de les llengües esdevé més complex i cal aprofundir en el corpus de cada llengua. En cada cas s'han d'adequar al procés d'aprenentatge dels alumnes. Els docents han de dissenyar les diferents unitats de programació i vehicular els continguts bàsics d'estructura, anàlisi, comprensió, expressió i ortografia simultàniament en les dues llengües. En acabar aquest cicle els alumnes han d'aconseguir un nivell fluid de les dues llengües tant a nivell oral com escrit, de manera que siguin capaços de produir un text, llegir-lo i comprendre'l sense dificultat. L'anglès ha de fixar-se com una base sòlida des del punt de vista auditiu, fonètic i gramatical per poder assolir en cursos posteriors un coneixement més profund de la llengua anglesa.

A l'àrea de llengua catalana es reforçaran els aspectes més concrets de sintaxi, gramàtica, fonètica, ortografia arbitrària i lèxic. El objectius s'adequaran a les necessitats d'aquest cicle i respecte a l'àrea de llengua castellana, es treballaran els mateixos aspectes que en català, fent incidència a no repetir estructures i remarcar els aspectes diferencials. Tot això s'explicita a les Unitats Didàctiques.

A l'àrea d'anglès es farà un esforç considerable en la part fonètica i en l'adquisició del vocabulari bàsic i essencial, així com el potenciament d'estratègies per construir oracions simples a així facilitar un mínim de comunicació. S'ha d'avançar ràpidament en l'adquisició de vocabulari i s'han de consolidar les estructures amb certa complexitat. En finalitzar el cicle els alumnes han de ser capaços d'entendre, escriure i comunicar-se en un nivell elemental amb la nova llengua.

7. L'AVALUACIÓ DE LES LLENGÜES

L'avaluació del procés d'aprenentatge del nostre alumnat és fonamental per poder desenvolupar un currículum per competències i atendre la diversitat de l'alumnat. L'avaluació d'aquesta competència lingüística és, per tant contínua i formadora i es converteix en una activitat més d'aprenentatge. L'avaluació ha de facilitar a l'alumnat la capacitat de l'aprendre a aprendre per fer-lo més autònom en el propi aprenentatge.

Per avançar en l'assoliment de les competències lingüístiques cal que s'entengui com un procés en construcció basat en la reflexió i l'anàlisi acompanyada.

Qualsevol activitat, o projecte de treball amb contingut lingüístic és susceptible de ser avaluada per constatar el procés i evolució en alguna de les competències lingüístiques del currículum. Per tant és també una avaluació integradora.

La recollida d'informació a inici i final de curs serà una informació adicional que ens donarà indicadors sobre el procés d'adquisició de la competència lingüística.

Sobre la recollida de dades

L'equip de mestres recull informació sobre el nivell d'assoliment de la competència a través d'uns indicadors que permeten valorar el procés d'aprenentatge de l'alumnat, tant pel que fa a la comunicació oral com a la comunicació escrita. Aquests indicadors permeten valorar el progrés individual de cada alumne/a i l'avenç col·lectiu del grup classe.

També es registren les informacions i observacions del procés individual de cadascú que permet ajustar l'acció educativa a cada situació particular i determinar accions de suport o d'ampliació, si s'escau.

Sobre els criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació, es vinculen directament a les competències i concreten els aprenentatges que volem identificar en l'alumnat i la forma de fer-ho. Qualsevol de les activitats d'ensenyament i propostes de treball de l'aula serveixen per recollir informació de l'alumne/a sobre els diversos aspectes competencials referent a la llengua que es treballen.

S'avalua:

- La interacció oral amb els altres companys/es i adults que intervenen en una acció educativa.
- La seva qualitat discursiva, tant oral com escrita.
- L'aplicació dels coneixements de caire lingüístic apresos, en situacions pràctiques escolars o de la vida quotidiana.
- El seguiment de les cerques i de l'obtenció de la informació feta per part de l'alumnat.

- L'actitud positiva envers l'aprenentatge de les llengües.
- La qualitat dels seus treballs a nivell lingüístic.
- La correcció a l'escriure.
- La fluïdesa en la lectura d'un text oral i la capacitat d'entendre les idees d'un text i percebre'n el seu contingut.
- El gust per la lectura.

Activitats d'avaluació

Totes les activitats d'avaluació s'integren en una seqüència didàctica (projecte, ambient, pla de treball...).

Es fomenten activitats d'escolta activa entre el nostre alumnat (rotllana, consell dels infants, reunió ecodelegats, assemblees..).

Comunicació dels projectes i foment dels debats, les interaccions entre iguals i amb els grans de l'escola.

Foment de l'hàbit lector i el gust per la lectura. Lectura de textos de tipologies diverses que permeten comprovar el nivell de comprensió. També es fan lectures en veu alta per observar el nivell lector de cada alumne/a. Es passen proves d'avaluació de comprensió lectora (PCL) per conèixer el grau de competència lectora a partir de 1r.

Pel que fa a l'autoavaluació, s'aprofiten les activitats d'escriptura, sobretot els "tallers d'escriptura" per recollir informació de quin és el seu procés escriptor. Referent a la competència de l'expressió escrita es té en compte l'organització del text (coherència i cohesió), l'adequació (registre) i la correcció lingüística (lèxic, ortografia i estructures morfosintàctiques). També es valora si planifica i revisa el text escrit abans de donar-lo per acabat amb una rúbrica.

Es fan dictats preparats des de 2n de primària per treballar l'ortografia entre d'altres aspectes.

A part de les rúbriques, l'alumnat fa activitats autoavaluatives i/o de coavaluació, a través de pautes d'observació consensuades.

Informació sobre el procés a les famílies

Les famílies reben, en finalitzar el trimestre, un informe escrit sobre el procés d'aprenentatge del seu fill/a i l'assoliment de la competències lingüístiques en català, castellà i anglès.

Cal dir que al segon trimestre aquest informe és el fruit d'una reflexió entre infant i mestre, una autoavaluació sobre el seu propi procés d'aprenentatge, posant la mirada en les millores fetes fins el moment i en aquells aspectes on hi ha més dificultats. Aquest és el punt de partida del treball del tercer trimestre.

8. ACOLLIDA ALUMNAT NOUINGUT I ENSENYAMENT DE LA LLENGUA VEHICULAR

Som un centre que rep alumnat nouvingut durant tot el curs, posem en marxa estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que rebin una bona acollida i una atenció lingüística de qualitat que l'ajudi a l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya.

Actualment no disposem d'aula d'acollida ja que no tenim el mínim d'alumnat nouvingut que estableix el Departament per tenir-ne una. L'aula d'acollida és una eina primordial per al tractament de la diversitat, de la qual no sempre disposem.

Es preveu una atenció individualitzada i en petit grup per donar-los la benvinguda. Després d'uns dies d'adaptació es fa una valoració de la competència comunicativa i es fa un seguiment dels seus progressos. Es fa un Pla Individualitzat de llengües i, si cal també d'altres àrees. El fan la tutora i la mestra d'EE en coordinació amb la LIC. Es planifiquen les mesures, actuacions i suports lingüístics que calen per donar resposta a les seves necessitats educatives. Els mestres que intervenen amb l'alumnat nouvingut han de coordinar-se a l'hora de realitzar el PI per assegurar coherència en tot el procés d'ensenyament-aprenentatge.

L'AA té com a principals objectius:

- Proporcionar una atenció emocional individualitzada.
- Atendre les necessitats curriculars de l'alumne i establir els suports específics que necessiti.
- Prioritzar l'ensenyament de la llengua catalana com a eina d'integració en el centre escolar i en la nostra societat.
- Treballar per a la inclusió social i escolar de tot l'alumnat.
- Potenciar la participació de tot l'alumnat en les activitats del centre.
- Fomentar entre tot l'alumnat el coneixement de les diferents cultures, el respecte a la diversitat, el diàleg i la convivència.
- Intentar que l'AA sigui un referent i un pont entre el centre i la família, que proporcioni atenció i informació sobre el procés d'escolarització del seu fill o filla, d'una manera propera i càlida. Considerem bàsica aquesta comunicació per tal d'establir lligams de col·laboració.
- Fer un seguiment co-tutorial i sistemàtic dels alumnes al llarg de tota l'escolarització en el nostre centre, conjuntament amb el tutor de l'Aula Ordinària.

Altres funcions importants de l'aula d'acollida són crear, coordinar i actualitzar un fons de documentació (metodologia, materials didàctics, TIC...) que faciliten la potenciació de l'ús de la llengua catalana, la millora de la didàctica de l'ensenyament de la llengua i els aspectes lingüístics de les altres àrees, l'acollida lingüística i social de l'alumnat nouvingut i l'educació intercultural.

No oblidarem la potenciació de tot el material existent a la biblioteca que serveix per afavorir el

coneixement i l'ús de la llengua catalana i posar-lo a l'abast i disposició de tots els usuaris: professorat, alumnat i famílies.

Fonamentalment, la feina a l'aula d'acollida anirà dirigida cap a l'assoliment de les Competències Bàsiques, posant especial atenció en l'aspecte lingüístic. Entenem que és prioritari el domini de les competències que afavoreixin l'autonomia necessària per a l'aprenentatge i per al desenvolupament personal i social.

És important que l'alumne tingui capacitats bàsiques quant a:

- L'expressió oral i escrita: ordenació de les idees, elaboració acurada del contingut i revisió del resultat. Activitats com ara exposicions orals, debats i escenificacions, lectura en veu alta, comunicacions personals, exposició oral i escrita de coneixements, idees, arguments i resultats que afavoreixin el desenvolupament d'estratègies i que els permetin afrontar situacions comunicatives diverses.
- Comprensió lectora: treball de selecció d'informació, d'interpretació, d'inferència i d'anticipació, tot utilitzant textos de tipologia diversa i de diferents àrees.
- L'autonomia en l'aprenentatge: raonament, organització de la feina, col·laboració entre iguals, treball en equip, reflexió compartida i superació de dificultats.

En funció d'això, cada alumne/a disposa del seu Pla Individualitzat adaptat a les seves necessitats.

8.1 ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

L'atenció de l'alumnat de l'Aula d'Acollida forma part de les estratègies habituals d'atenció a la diversitat del nostre centre.

L'objectiu de l'atenció específica a l'alumnat de l'AA és aconseguir que s'incorpori el més aviat possible a la dinàmica habitual de l'aula ordinària; per tant, s'ha de garantir l'aprenentatge de la llengua catalana perquè pugui accedir al currículum comú, ja que la llengua d'aprenentatge és el català; i així mateix, s'afavoreix el procés de socialització.

El tipus d'atenció que s'ofereix a l'AA està adaptada a les necessitats de cada alumne/a, per tal que l'acció tutorial sigui efectiva i atengui els aspectes afectius, emocionals i relacionals.

L'aprenentatge de la llengua de l'escola és una de les primeres necessitats del nostre alumnat. Per això, el plantejament didàctic que es proposa per a dissenyar les activitats d'aprenentatge és l'enfocament comunicatiu. Aquest mètode comporta que el mestre hagi de partir sempre de les necessitats comunicatives dels alumnes, per tal d'ajudar-los a desenvolupar la seva competència lingüística en situacions reals i funcionals.

L'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura és paral·lel a l'adquisició de la llengua oral. El mètode més adequat per a aquests alumnes és el que parteix de la globalitat i va cap a la reflexió analítica. Alhora es treballa el grafisme amb els alumnes amb manca d'exercitació i agilitat psicomotriu quan escriuen.

El material que s'utilitza en les diferents activitats és molt visual i adaptat a la seva competència comunicativa. Sempre es treballa en petit grup o individualment.

L'horari de l'AA s'ha adaptat per tal que l'alumnat pugui participar amb el seu grup-classe en aquelles àrees en què la seva participació i integració faciliten la cohesió amb el seu grup. En aquesta línia, es respectaran les àrees de Llengua Estrangera, Llengua Castellana, Medi natural i social, Música i Educació Física.

L'avaluació a l'Aula d'Acollida

Sempre que sigui possible els mateixos mestres tutors, conjuntament amb el tutor/a de l'AA, seran els encarregats de realitzar la valoració inicial de l'alumne/a nouvingut/da. Les informacions obtingudes a través d'aquesta avaluació inicial han de ser interpretades amb molta precaució i han de ser utilitzades com a punt de partida en les pròximes avaluacions de l'infant.

En un primer moment, l'objectiu fonamental ha de ser l'aprenentatge de la llengua catalana perquè els alumnes nouvinguts assoleixin un nivell suficient de competència comunicativa. En aquest sentit, s'ha de valorar el desenvolupament de les destreses bàsiques d'escoltar, parlar, llegir i escriure; però també, la capacitat de resoldre problemes de la vida quotidiana i de conèixer els trets bàsics culturals de la societat d'acollida.

Actualment, existeixen en el centre materials per a la realització de l'avaluació inicial i que es troben disponibles a l'espai LIC, que permeten, fins i tot, en la llengua materna de l'alumne/a nouvingut/da reconèixer si és capaç de llegir i escriure en la seva pròpia llengua.

El professorat ha d'informar-se sobre els coneixements de l'alumne/a nouvingut/da per ajustar les seves intervencions. Com a recurs, es faran servir elements gràfics i fonts d'informació directa, que possibilitin l'aprenentatge significatiu. És important que l'infant trobi sentit a allò que se li proposa i li sigui funcional.

Alguns aspectes a tenir en compte són:

1. Avaluar la participació en totes les situacions que es donen en el context escolar: saber escoltar, saber expressar opinions, esforçar-se a parlar correctament, saber respectar el torn de paraula, etc.
2. La implicació en el treball: el treball individual, el treball col·lectiu, l'assoliment d'hàbits, l'autonomia progressiva...

3. L'assoliment dels continguts bàsics treballats, l'ampliació del vocabulari, la producció oral i escrita, la capacitat de relacionar conceptes, etc.

9. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

9.1 RECURSOS COMPLEMENTARIS

Auxiliar de conversa en anglès

L'escola gaudeix d'un auxiliar de conversa un cop per setmana. Aquest servei el subvenciona l'AFA i en gaudeixen tots infants des de 13 fins a 6è. Aquest recurs estimula l'aprenentatge de la llengua anglesa en un entorn natural i fluït de comunicació.

Aula d'acollida (subjecte a la matrícula)

Per tal de facilitar la immersió en el català i la integració de l'alumnat procedent de fora de Catalunya, l'escola està preparada per tenir una Aula d'Acollida. Aquesta és una dotació que depèn el Departament d'Educació i la dona anualment segons els criteris establerts.

9.2 ACCIONS COMPLEMENTARIS

Jocs Florals a l'escola i al Districte de Gràcia

Cada any per Sant Jordi, l'alumnat de tota la primària participa en els Jocs Florals de l'escola, presentant textos treballats a les aules. Es treballa el text narratiu i la poesia a partir de 3r i a 1r i 2n el text narratiu i les rimes. Posteriorment els textos guanyadors del certamen literari de l'escola, es presenten als Jocs Florals del Districte de Gràcia.

Pregó dels Infants a les festes de Santa Eulàlia

Els infants de 4t curs de Primària participen cada any al Pregó de Santa Eulàlia. A més de tractar temes d'interès social, tenen l'oportunitat d'elaborar manifestos i anar a llegir-los a la seu del districte.

Club de lectura

L'alumnat de 5è curs de Primària participa anualment en el club de lectura de la biblioteca Vallcarca i els Penitents-Maria Antonieta Cot. Amb aquesta activitat es fomenta, entre d'altres, l'hàbit de la lectura, el diàleg, s'afavoreix l'apropament crític als diferents gèneres literaris i promou la lectura en les dues llengües oficials.

Teatre en anglès

Tots els cursos de l'escola cada any fan una sortida al teatre per gaudir d'un espectacle en aquesta llengua. El treball previ i posterior a aquesta sortida facilita que sigui un treball molt enriquidor i significatiu.

Padrins lectors

Aprofitant les dinàmiques d'escola que potencien els vincles entre els infants de diferents edats, l'alumnat de 5è i 6è de Primària fa un acompanyament lector als infants de **1r i 2n** respectivament. Aquesta activitat es comença a fer al 2n trimestre del curs.

També es fan altres activitats artístiques conjuntes entre ells per aprofitar aquest apadrinament i aprofundir així en aquest vincles i en aspectes comunicatius propis de la llengua.

Comunicacions de projectes

Una activitat que promou l'aprenentatge i ús de les llengües en contextos socials, és la comunicació dels Projectes interdisciplinaris que es fan des de les aules. La darrera activitat del Projecte acostuma a ser l'explicació d'allò que s'ha après, bé sigui a les famílies, als companys de l'escola, a alguna entitat del barri, etc. Aquests projectes tant es fan en llengua catalana, castellana com anglesa depenen de l'àrea/es en que està emmarcat.

10. COMUNICACIÓ AMB LA COMUNITAT EDUCATIVA I AMB L'ENTORN

10.1 EL CATALÀ COM A LLENGUA VEHICULAR

Seguint el model lingüístic del sistema educatiu a Catalunya, la llengua catalana no es presenta només com una llengua objecte d'aprenentatge, sinó que se'n promou l'ús habitual a tots els espais del centre.

Es potencia la participació de tota la comunitat educativa en activitats que fomentin l'ús de la llengua i la integració a la cultura catalana. Es vetlla perquè l'actitud de l'alumnat vers la llengua catalana sigui positiva i l'utilitzin en qualsevol situació; així com per potenciar l'ús del català en les converses informals entre iguals (estones de classe, d'esbarjo...).

El català es configura així com a una eina de cohesió i integració entre tota la nostra comunitat educativa procurant que l'ús de la llengua catalana en els diferents àmbits, potenciï la igualtat d'oportunitats per a tothom i la no discriminació per raons de sexe, raça, ideologia i condició. En aquest sentit i des d'una perspectiva de gènere, el centre potenciarà l'ús del llenguatge no sexista.

Per tant, totes les activitats que es duen a terme a la nostra comunitat educativa, tant lectives com complementàries i extraescolars es faran, de forma habitual, en llengua catalana excepte les activitats relacionades amb l'aprenentatge d'altres llengües.

En d'altres aspectes organitzatius el centre farà també un ús prioritari del català: tant en els rètols, els cartells i l'ambientació general del centre; tots els espais del centre seran retolats en català (aules, tutories, espais comuns, serveis administratius així com les indicacions del pla d'evacuació).

10.2 COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES

La llengua catalana serà la normalment emprada pel professorat, el PAS, l'equip de monitoratge i serveis a l'hora de relacionar-se amb les famílies, tant a nivell individual (entrevistes personals, comunicacions a través de la plataforma de Dinantia) com al conjunt de famílies de l'escola (reunions generals d'aula, publicacions a la pàgina web o publicacions a xarxes socials). Des de la tutoria es vetllarà perquè totes les famílies entenguin les comunicacions orals i escrites, informes generals i avisos concrets.

Per l'acollida de persones nouvingudes es podrà emprar una llengua no oficial. En aquest cas els escrits han d'anar acompanyats del text original en català, que serà sempre la versió preferent i s'intentarà sempre que es pugui, en la llengua del nouvingut/da.

Per aquells casos en que sigui necessari, l'escola compta amb el servei de traducció del Consorci

per tal de facilitar la comprensió a les famílies.

Amb aquesta finalitat d'acollida de famílies nouvingudes donem també un paper rellevant a la figura del pare/mare delegat de classe.

L'associació de famílies de l'escola (AFA) vetllarà així mateix, com associació que actua en representació de l'escola, perquè els usos lingüístics tant en la comunicació interna com en la relació amb l'entorn siguin coherents amb els usos lingüístics habituals a l'escola que es descriuen en aquest document.

10.3 DOCUMENTACIÓ DE CENTRE

Tots els documents oficials de centre estan escrits en català.

Aquest centre també empra el català en tota la documentació interna (convocatòries, actes, comunicats, informes,...) i en relació amb corporacions públiques, altres institucions, o empreses de Catalunya.

La informació administrada s'elabora també en català (expedients, llibres d'escolaritat, certificats, etc.). S'atenen les peticions de documentació en castellà que es sol·liciten des de fora de Catalunya.

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació necessària per conèixer la línia pedagogia de l'escola, el seu funcionament i les seves instal·lacions. La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats didàctiques pròpies d'aquella llengua.

11. DIFUSIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Es farà difusió de PLC a la comunitat educativa a través del Claustre, del Consell escolar i a la web del centre.

13. AVALUACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El projecte lingüístic de centre es revisarà i modificarà, si s'escau, en funció del coneixement oral i escrit i de l'ús de les llengües catalana, castellana i anglesa que l'alumnat acrediti. Aquesta revisió es farà mitjançant les proves i avaluacions periòdiques tan internes com externes en finalitzar cada cicle.